লুইতপেড

সংস্কৰণ ১.০

নৱপ্ৰভাত, তেজপুৰ অসম-৭৮৪০০১

নৱপ্ৰভাতৰ দ্বাৰা নিবেদিত লুইতপেডৰ প্ৰথম সংস্কৰণলৈ আপোনাৰ আগ্ৰহৰ বাবে ধন্যবাদ। লুইতপেড বিশেষভাবে অসমীয়া ভাষাৰ বাবে নিৰ্মিত সম্পূৰ্ণৰূপে ইউনিকডত খাপ খোৱা আৰু ধ্বনিৰ লগত ৰিঁজাই অসমীয়া লিখিব পৰা সঁজুলি। লুইতপেড প্ৰথম সংস্কৰণ আপোনাৰ ওচৰলৈ অনাৰ দায়িত্বত আছেমুখ্য বিজ্ঞানী-ডঃ কিশোৰী মোহন কোঁৱৰ।
বিজ্ঞানী-শ্ৰী নৱনাথ চহৰীয়া।
বাণিজ্যিক তথা বিতৰণ বিভাগ-লাভলীনা কোঁৱৰ আৰু সুদীপ্ত কোঁৱৰ।
সম্পাদিকা- জাহ্নবী কোঁৱৰ

১. অসমীয়া ভাষা আৰু ইউনিক'ড

২. লুইতপেড কেনেদৰে সংস্থাপন কৰিব ?

লুইতপেড আপোনাৰ কম্পিউটাৰত সংস্থাপন কৰিব বাবে আপুনি আমাৰ ফালৰ পৰা দিয়া DONGLE টো আপোনাৰ কম্পিউটাৰত USB port- অত সংযোগ কৰিব।(অৰ্থাৎ য'ত Pen Drive সংযোগ কৰা হয়), সংযোগ কৰা পাছত আপুনি My Computer OPEN কৰি তাত আপুনি LUITPAD নামৰ DRIVE টো খুলি তাৰ ভিতৰত থকা LuitPad version 1.০ টো খুলিব আৰু তাত থকা Luitpad.exe নামৰ ফাইলটোত দুবাৰ ক্লিক কৰিব আৰু অলপ সময়ৰ পাছতে লুইতপেডৰ Window খন আহিব আৰু আপুনি লিখা-মেলা কৰিব পাৰিব। আৰু আপুনি ইচ্ছা কৰিলে LUITPAD অৰ Folder টো copy কৰি আপুনি যিকোনো Drive অত ৰাখিব পাৰিব,নহলে আপুনি Luitpad.exe ফাইল টোত Right click কৰি send

to-desktop (create shortcut) কৰি ৰাখিব পাৰে।

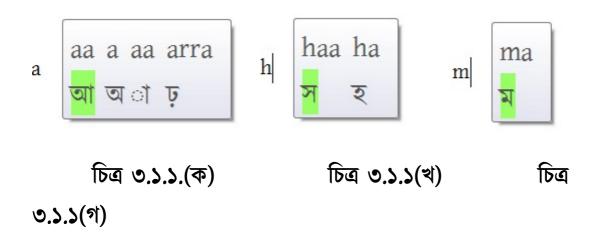
বিঃদ্রঃ- এটা কথা মনত ৰাখিব যে আপুনি লুইতপেডত কাম কৰি থাকোতে সদায় DONGLE টো কম্পিউটাৰত লগায় ৰাখিব,নহলে ই কেতিয়াও কাম নকৰে। DONGLE টো Pen Drive নহয়। এইটো হৈছে Human Interface Device। ইয়াত Pen Drive ৰ দৰে কোনো ডাটা store নকৰিব,নহলে আপোনাৰ software টোৱে কাম নকৰা হ'ব।

৩. কেনেকৈ অসমীয়া লিখিব পাৰি?

৩.১ আখৰ ভিত্তিক

৩.১.১ ব্যঞ্জন বৰ্ণ কেনেকৈ লিখিব পাৰি

ধৰা হল আপুনি টাইপ কৰিব বিচাৰিছে "অসম" শব্দটো।

যেতিয়াই আপুনি "a" টাইপ কৰিছে দেখিব তাৰ কাষতে সৰু ৱিইন্ড এখনত অসমীয়া আ, অ, া, ঢ় আখৰকেইটা ওলাইছে (চিত্ৰ ৩.১.১(ক)। আপুনি ছাবিফলিৰ left বা right ছাবি দুটা ব্যৱহাৰ কৰি সৰু ৱিইন্ডখনত বিচৰণ কৰিব পাৰে। ৱিইন্ডখনৰ পৰা 'অ' আখৰটো নিৰ্বাচিত কৰি enter ছাবিটো টিপি দিয়ক। এতিয়া "h" ছাবিটো টিপক দেখিব এখন সৰু ৱিইন্ডত স, হ আখৰকেইটা ওলাইছে (চিত্ৰ ৩.১.১(খ)। ৱিইন্ডখনৰ পৰা 'স' আখৰটো নিৰ্বাচিত কৰি enter ছাবিটো টিপি দিলে দেখিব পৰ্দাত 'স' আখৰটো ওলাইছে। একেদৰে আপুনি 'ম' আখৰটোৰ বাবে m টিপি দিয়ক (চিত্ৰ ৩.১.১(গ))।

৩.১.২ মাত্ৰা কেনেকৈ লগাব পাৰি?

মাত্ৰা লগাব কাৰণে আপুনি প্ৰথমতে MENU BAR অত থকা settings অত গৈ automatic matra select কৰি দিব। <u>চিত্ৰ ৩.১.১(ক)</u> তেতিয়া আপুনি কোনো এটা শব্দ লিখা লগতে মাত্ৰা বিলাক আহি যাব। <u>চিত্ৰ ৩.১.১(খ)</u> এতিয়া আপুনি ছাবিফলিৰ left, right,up,down ব্যৱহাৰ কৰি মাত্ৰা ডাল নিৰ্বাচিত কৰি enter ছাবিটো টিপি দিব।

िं

ত্র ১(ক)

চিত্ৰ ২(খ)

৩.১.৩ যুক্ত আখৰ কেনেকৈ লিখিব পাৰি?

যুক্তাক্ষৰ লিখিব কাৰণে আপুনি প্ৰথমতে কোন দুটা আখৰ যোগ কৰি লিখিব বিচাৰে সেই আখৰ দুটা একেলগে লিখি (চিত্ৰ ৩.১.৩(ক) keyboard ৰ বাওফালে ওপৰত থকা Esc বুটাম টো টিপি দিলেই আখৰ দুটা যুক্তাক্ষৰ হৈ যাব (চিত্ৰ ৩.১.৩(খ)।

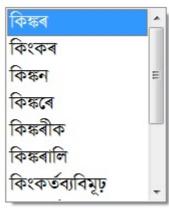
৩.২ উচ্চাৰণ ভিত্তিক

এই ৰূপটো অভিজ্ঞ বা বেগাই টাইপ কৰিব বিচৰা সকলৰ বাবে। আপোনাৰ ছাবিফলিৰ ওপৰফালে থকা F3 ছাবিটো টিপি আপুনি এই mode টো সক্ৰিয় কৰিব পাৰে। ধৰক আপুনি লিখিব বিচাৰিছে

কিংকৰ্তব্যবিমূঢ়, তাৰ বাবে আপুনি লিখক king এই চাৰিটা আখৰ লিখোতেই আপুনি দেখিব এখন সৰু ৱিইন্দত (চিত্ৰ ১(ক)) আৰম্ভ হোৱা আটাইবোৰ শব্দ ওলাই আহিছে। এতিয়া আপুনি লিখক kingko দেখিব কিঙ্কৰে আৰম্ভ হোৱা শব্দবোৰ ওলাইছে। এতিয়া ছাবিফলিৰ up আৰু down ছাবি দুটা ব্যৱহাৰ কৰি ৱিইন্দখনত আপুনি বিচৰণ কৰক আৰু "কিংকৰ্তব্যবিমূঢ়" শব্দটো চয়ন কৰক।

kingko

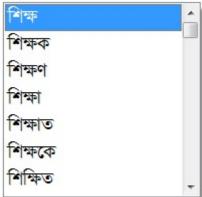
চিত্ৰ ১(ক)

চিত্ৰ ১ (খ)

এইখিনিতে উল্লেখ কৰা উচিত হ'ব যে প্ৰায়বোৰ অসমীয়া বাক্যতে এনে

কিছুমান শব্দত আছে যিবোৰ মূল শব্দৰ পৰা ৰূপান্তৰিত হয় যেনে
"শিক্ষকসকললৈ --> শিক্ষক (মূল শব্দ) + সকল (ৰূপ তত্ব ৰুপান্তৰ) +
লৈ (ৰূপ তত্ব ৰুপান্তৰ)"। উদাহৰণ স্বৰূপে ওপৰৰ শব্দটো তিনি ভাগত
বিভক্ত কৰণ কৰিব পাৰি-- মূল শব্দটো ওপৰত উল্লেখ কৰা দৰে টাইপ
কৰিব পাৰি কিন্তু Space মাৰি নতুন শব্দ এটা মৰাৰ আগতেই আপূনি
লগে লগে "সকল" যুক্ত কৰাৰ বাবে hokol মাৰক আৰু "সকল" যুক্ত
কৰাৰ পিচতেই "লৈ" যুক্ত কৰিবৰ বাবে "loi" টাইপ কৰক। নতুন এটা
শব্দ আৰম্ভ কৰিবৰ বাবে Space মাৰি পিচৰ শব্দটো আৰম্ভ কৰক।

শিক্ষকholol

শিক্ষকসকলlo

এইখিনিতে এটা কথা উল্লেখ কৰি থোৱাটো ভাল হব যে কিছুমান শব্দ ইংৰাজী উচ্ছাৰণ মাৰিলে কেতিয়াও নোলায় যেনে-আপুনি যদি "শিৱসাগৰ" টাইপ কৰিব বিচাৰে তেন্তে "hibohagor" বুলি লিখিব.sivasagar বুলি লিখিলে নহব। ঠিক সেইদৰে assam বুলি টাইপ কৰিলে "অসম" কেতিয়াও নোলাব,আপুনি 'ohom' বুলি টাইপ কৰিলেহে 'অসম' ওলাব।

8. কেনেকৈ নিজৰ প্ৰফাইল বনাব পাৰি

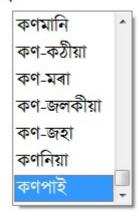
আখৰভিত্তিক মুডত (phonatic mode) লেখকে ইংৰাজী উচ্ছাৰণৰে অসমীয়া আখৰ গঠন কৰে আৰু সেইবাবে লেখকে যিকোনো এটা আখৰ যেনে- "অ" লিখিব কাৰণে "ao", "ক" লিখিবৰ কাৰণে ka ব্যৱহাৰ কৰে। ঠিক তেনেদৰে বিভিন্ন লেখকে অলপ বেলেগ ধৰণে উচ্ছাৰণ কৰিব পাৰে,গতিকে আমি প্ৰফাইল (Profile) বুলি option ৰাখিছো, যিটোত লেখকে নিজে বিচৰা ধৰণে বৰ্ণ বোৰৰ উচ্ছাৰণ সলনি কৰিব পাৰে। আপুনি যদি ছাবিফলিৰ mapping খিনি সলাই লব বিচাৰিছে তেন্তে standard toolbar ত থকা keyboard iconটো টিপি দিয়ক। তলৰ চিত্ৰত (চিত্ৰ ১(ক)) দেখুওৱা ধৰণে এখন সৰু ৱিইন্ড ওলাই আহিব।সেই ৱিইন্ডখনত থকা change mapping button টো ব্যৱহাৰ কৰি এতিয়া আপুনি আপোনাৰ সুবিধানুযায়ী এখন ছবিফলি বনাই লব পাৰে। mapping খিনি সলনি কৰাৰ পিচত Default লিখা থকা ঠাইত সলনি কৰা mapping খিনিৰ এটা নাম দি সাঁচি ৰাখিব পাৰে। সাঁচি ৰাখিবৰ বাবে আপুনি save বাটনটো ব্যৱহাৰ কৰক। আৰু এই সাঁচি ৰখা mapping খিনি profile অত save হৈ যায় এতিয়া আপুনি নিজে সাজি লোৱা উচ্চাৰণ শব্দবোৰ টাইপ কৰিব পাৰিব। আৰু আপুনি আপোনাৰ profile অত থকা অভিধানখনত নতুন শব্দ সুমুৱাই লব পাৰে, উদাহৰণ-স্বৰূপে আপুনি "কণপাই" নামৰ লৰাজনৰ ওপৰত এটা গল্প লিখিছে গতিকে

আপোনাৰ "কণপাই" নামটো বাৰে বাৰে লিখি থাকিব লাগে আৰু সম্পূৰ্ণকৈ লিখিব লাগে। গতিকে আমি যদি শব্দটো অভিধানত যদি সুমুৱাই দিও তেতিয়া শব্দটো অলপ লিখিলেই বাকীখিনি আহি যাব। (চিত্ৰ ১(ক), (খ))

কণপাই

কণ

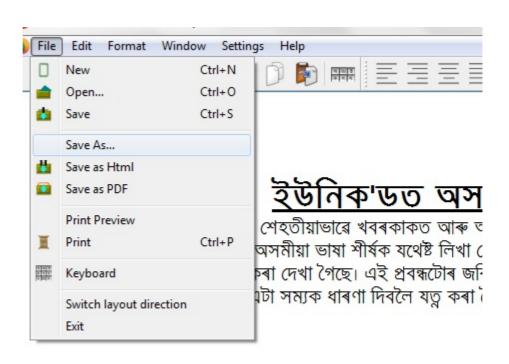

□ চিত্ৰ 8 (ক)
চিত্ৰ 8(খ)

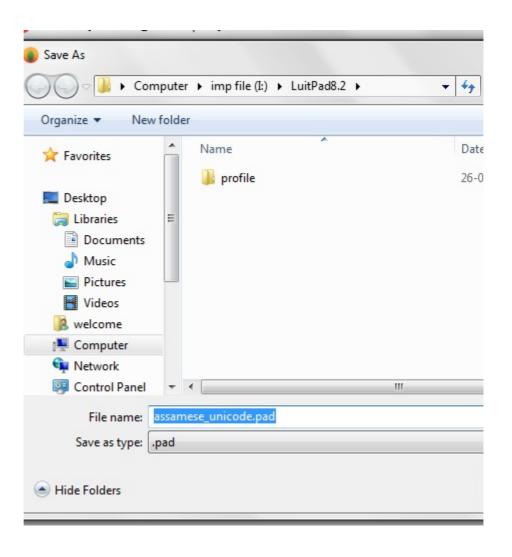
৫. কেনেদৰে ফাইল সংৰক্ষণ কৰিব পাৰি

ফাইল এটা সংৰক্ষণ কৰিব বাবে আপুনি Menu Bar অত থকা File অত গৈ save As বুটাম টো টিপিব, (চিত্ৰ ১(ক)) তাৰ পাচত চিত্ৰ ১(খ) ত দেখুৱা

ধৰণে এখন ৱিইন্ড দেখিবলৈ পাব তাত আপুনি file name টো দি save কৰি দিব।

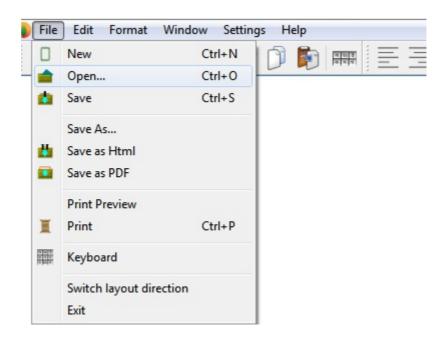
চিত্র ৫(ক)

৫(খ)

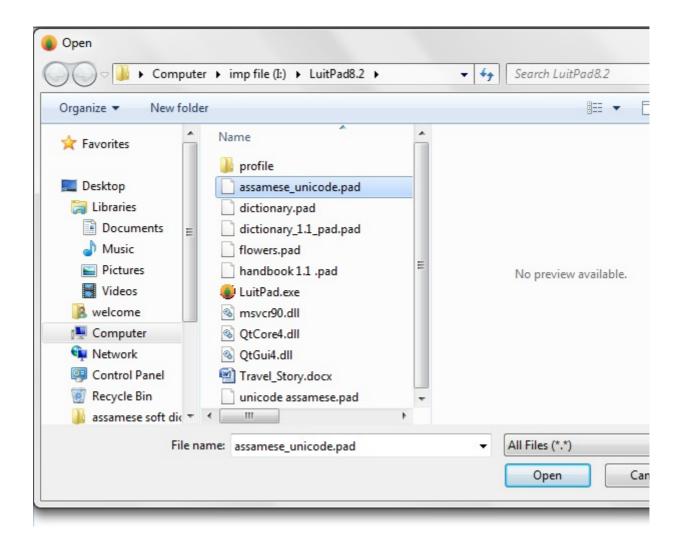
৬. সংৰক্ষণ কৰি থোৱা ফাইল এটা কেনেকৈ খুলিব

সংৰক্ষণ কৰি থোৱা ফাইলটো খুলিব কাৰণে আপুনি Menu Bar অত থকা File ত গৈ open বুটামটো টিপিব, (চিত্ৰ ৬(ক)) তাৰ পাছত (চিত্ৰ ৬(খ) দেখুৱা ধৰণে এখন ৱিইন্ড দেখিবলৈ পাব তাত আপুনি open কৰিব খোজা ফাইলটোত click কৰি, open বুটামটোত click কৰি দিব আৰু লুইতপেডৰ ৱিইন্ডত আপুনি select কৰা ফাইলটো আহি যাব। (চিত্ৰ ১(

<u>৬(খ)</u>

ইউনিক'্

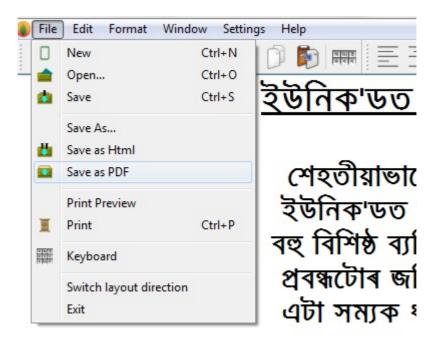
শেহতীয়াভাৱে খবৰকাকত আৰু আলোচনী সমূহত ইউনিক'ডত অসমীয়া ভাষা শীৰ্ষক যথেষ্ট বিষয়ে এটা সম্যক ধাৰণা দিবলৈ যতু কৰা হৈছে।

চি

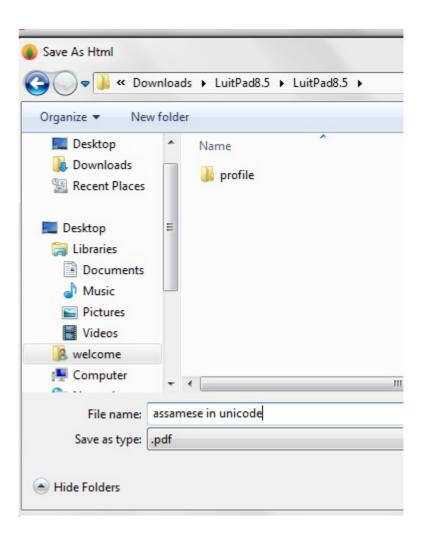
ত্র ৬(গ)

৭. আপুনি লিখাখিনিৰ পৰা PDF ফাইল কেনেকৈ বনাব পাৰি

pdf ফাইল এটা বনাব কাৰণে আপুনি প্ৰথমতে আপোনাৰ লিখাখিনি শেষ কৰি Menu Bar অত থকা File ত গৈ (চিত্ৰ ৭(ক)) save as PDF অত click কৰিব,তাৰ পাচত (চিত্ৰ ৭(খ)) দেখুৱা ধৰণে এখন ৱিইন্ড দেখিবলৈ পাব তাত আপুনি file name টো দি save কৰি দিব।

৭(ক)

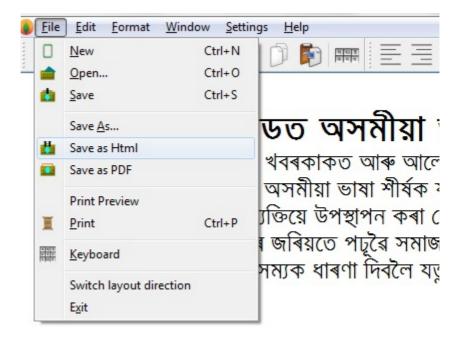

চ

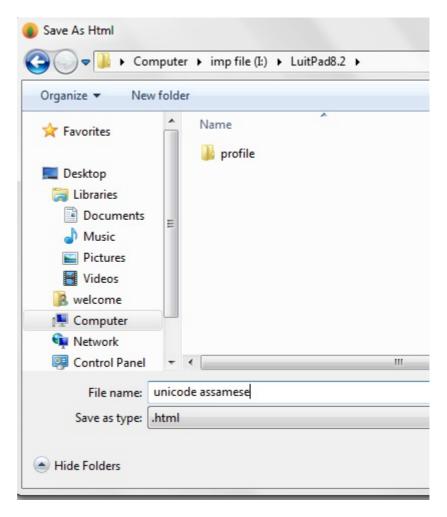
ত্র ৭(খ)

৮. আপুনি লিখাখিনিৰ পৰা কেনেকৈ Html format বনাব পাৰি

Html Format বনাব কাৰণে আপুনি Menu Bar অত থকা File অত গৈ (চিত্ৰ ৮(ক)) Save as Html কৰিব তাৰ পাচত (চিত্ৰ ৮(খ)) দেখুৱা ধৰণে এখন ৱিইন্ড দেখিবলৈ পাব তাত আপুনি file name টো দি save কৰি দিব।

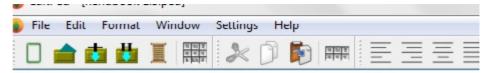

চিত্ৰ ৮(ক)

চিত্ৰ

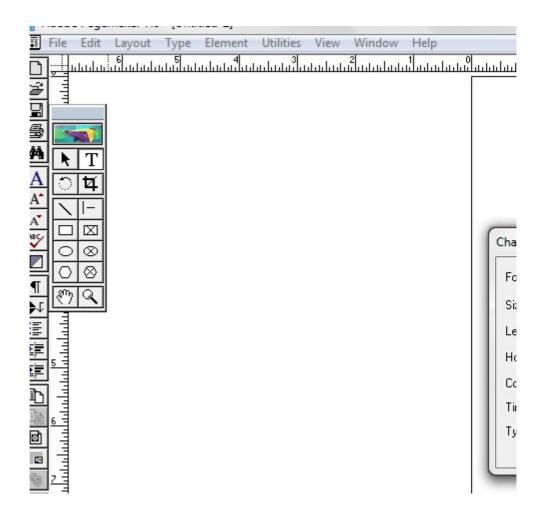
৯.আপুনি লুইতপেডত লিখাখিনিৰ পৰা পৰা কেনেকৈ photoshop,pagemaker,corel draw আদিলৈ কেনেকৈ নিব লুইতপেডত পৰা লিখাখিনি নিব কাৰণে আপুনি প্ৰথমতে লিখাখিনি select কৰি তাৰ ওপৰত Right click কৰি Copy For Ascii ত Click কৰিব (চিত্ৰ ৯(ক)) ,তাৰ পাছত Pagemaker,Photoshop আদি ৱিইণ্ড খন খুলিব আৰু Geetanjali Font টো Select কৰিব চিত্ৰ ৯(খ) Font টো select কৰা পাছত ৱিইণ্ডখনত Right click কৰি Paste কৰি দিব, চিত্ৰ ৯(গ),

8. কেনেকৈ নিজৰ প্ৰফাইল বনাব পাৰি

আখৰভিত্তিক মুডত (phonatic mode) লেখকে ইংৰাজী কাৰণে "ao", "ক" লিখিবৰ কাৰণে ka ব্যৱহাৰ কৰে। বুলি option ৰাখিছো, যিটোত লেখকে নিজে বিচৰা ধৰ তেন্তে standard toolbar ত থকা keyboard iconটে থকা change mapping button টো ব্যৱহাৰ কৰি এা Default লিখা থকা ঠাইত সলনি কৰা mapping খিনিৰ সাঁচি ৰখা mapping খিনি profile অত save হৈ যায়। profile অত থকা অভিধানখনত নতুন শব্দ সুমুৱাই লব "কণপাই" নামটো বাৰে বাৰে লিখি থাকিব লাগে আৰু সলিখিলেই বাকীখিনি আহি যাব। (চিত্ৰ ১(ক),(খ))

চিত্ৰ ৯(ক)

৯(খ)

Window Help

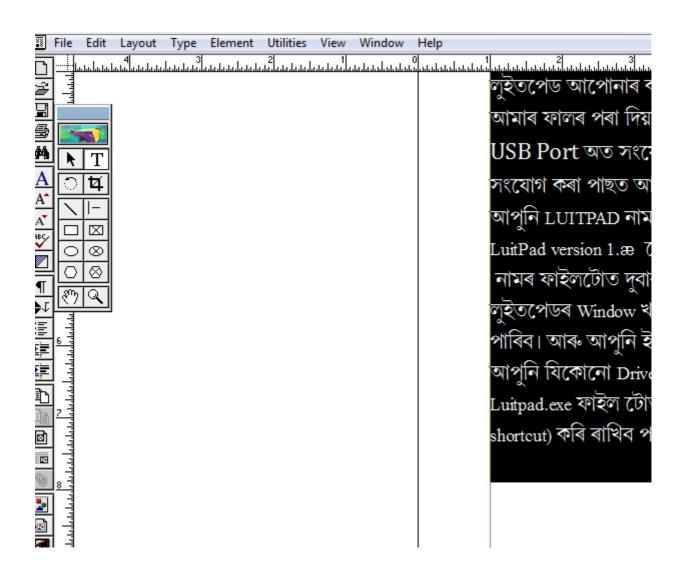
আখৰভিত্তিক মুডত লেখকে ইংৰাজী উচ্
আখৰ গঠন কৰে আৰু সেইবাবে লেখকে f
আখৰ যেনে– লিখিব কাৰণে লিখিবৰ কা
কৰে। ঠিক তেনেদৰে বিভিন্ন লেখকে অলগ
উচ্ছাৰণ কৰিব পাৰে,গতিকে আমি প্ৰফাইল
যিটোত লেখকে নিজে বিচৰা ধৰণে বৰ্ণ বে
সলনি কৰিব পাৰে। আপুনি যদি ছাবিফলিৰ
লব বিচাৰিছে তেন্ডে ত থকাটিপি দিয়ক।
দেখুওৱা ধৰণে এখন সৰু ৱিইন্ড ওলাই আ
ৱিইন্ডখনত থকাটো ব্যৱহাৰ কৰি এতিয়া অ
সুবিধানুযায়ী এখন ছবিফলি বনাই লব পাৰে
কৰাৰ পিচত লিখা থকা ঠাইত সলনি কৰা
দি সাঁচি ৰাখিব পাৰে। সাঁচি ৰাখিবৰ বাবে ভ ব্যৱহাৰ কৰক। আৰু লিখিলেই বাকীখিনি

চি

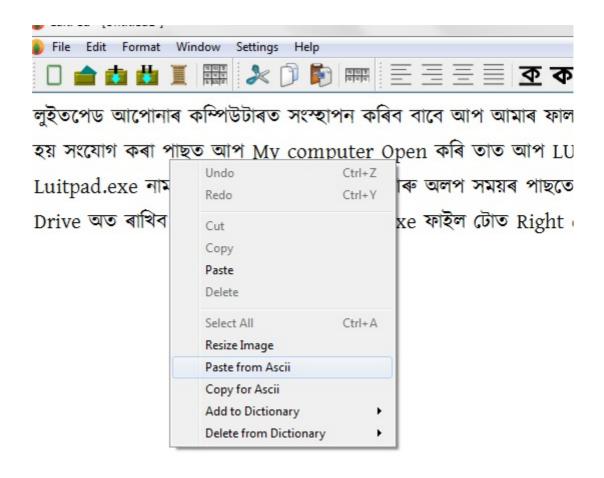
ত্র ৯(গ)

১০. গীতাঞ্জলি আখৰৰ পৰা ইউনিক'ডলৈ পৰিবৰ্ত্তন

গীতাঞ্জলি আখৰ বুলি কলে সাধাৰণতে Pagemaker,Photoshop আদিত যিটো ফণ্ট ব্যবহাৰ কৰি আখৰ লিখা হয় সেইটোকে বুজোৱা হয়, সেইবিলাক আখৰ ইউনিক'ড নহয়। কিন্তু আমি সেই আখৰ লুইতপেডলৈ লৈ আনিলে ইউনিক'ডলৈ পৰিবৰ্তন হৈ যায়।তাৰ বাবে আমি প্ৰথমতে Pagemaker,Photoshop আদিৰ আখৰবিলাক Select কৰি তাত Right Click কৰি copy কৰিব চিত্ৰ ১০ (ক), তাৰ পাছত লুইতপেডৰ window অত Right Click কৰি Paste from Ascii ত Click কৰিলেই লুইতপেডৰ window অত আখৰবিলাক আহি যাব।চিত্ৰ ১০(খ) আহি যোৱা লগে লগে ই ইউনিক'ডলৈ পৰিবৰ্তন হৈ যাব

চিত্ৰ ১০(ক)

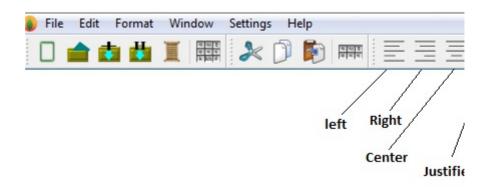

১০(খ)

১১.সম্পাদনা (edit) কেনেকৈ কৰিব পাৰি

সম্পাদনা কৰিব কাৰণে আপুনি প্ৰথমতে লিখাখিনি select কৰি লব। তাৰ পাছত আপোনাৰ লিখাখিনি bold, italic, underline কৰিবৰ কাৰণে standard toolbar অত থকা "ক", "ক", "ক" বুটামকেইটা টিপিব

(চিত্ৰ ১১) ঠিক সেইদৰে ফণ্ট সলনি কৰিবৰ বাবে আৰু ফণ্টৰ আকাৰ সৰু ডাঙৰ কৰিবৰ বাবে (চিত্ৰ ১১) অত দেখুৱা ধৰণে কৰিব পাৰিব। আৰু আপুনি লিখা আখৰখিনি যদি

১২. ছবি কেনেদৰে সংলগ্ন কৰিব পাৰি

আপুনি প্ৰথমতে যিখন ছবি সংলগ্ন কৰিব বিচাৰে সেই ছবিখন copy কৰি luitpad ৰ window ত paste কৰিলেই ছবিখন সংলগ্ন হৈ যাব,আৰু ছবিখন সৰু ডাঙৰ কৰিব বাবে ছবিখনত righit click কৰি Resize image ত গৈ আপুনি বিচৰা ধৰণে ছবিখন সৰু ডাঙৰ কৰিব পাৰে। (চিত্ৰ ১২(ক) (খ))

চিত্র ১২(ক)

১২(খ)

১৩. Search আৰু Replace কেনেকৈ কৰিব।

প্রথমতে আমি জানি লব লাগিব যে Search আৰু Replace কি হয়,আমি এটা সৰু উদাহৰণ দি বুজায় দিছো। ধৰাহ'ল আপুনি "প্রদীপ" নামটো ব্যৱহাৰ কৰি এটা গল্প লিখি আছে গল্পটো শেষ হোৱা পাছত আপুনি ভাবিলে যে "প্রদীপ" নামটো সলনি "ৰমেন" নামটো ব্যৱহাৰ কৰিব বিচাৰে,তেতিয়া আপুনি প্রথমতে প্রদীপ শব্দটো Search আৰু Replace কৰি ৰমেন নামটো দিব পাৰিব। তাৰ বাবে আপুনি Menu Bar অত থকা Edit ত গৈ Find/Replace ত click কৰিব বা (Ctrl+F) টাইপ কৰিব

আৰু আপোনাৰ লুইতপেডৰ window ত এখন সৰু window আহিব তাত Search থকা ঠাইত "প্ৰদীপ" নামটো লুইতপেডৰ পৰা copy কৰি Paste কৰি দিব Paste কৰা পাছত Next ত click কৰিলে প্ৰদীপ শব্দটো ক'ত ক'ত আছে দেখাই দিব, এতিয়া আপুনি Replace থকা ঠাইত ৰমেন নামটো Paste কৰিব আৰু Replace বুটামটো টিপি দিব, টিপা লগে লগে "প্ৰদীপ" নামৰ ঠাইত ৰমেন নামটো আহি যাব।